

Ekologinė sistema skirta meldinės nendrinukės buveinėms tvarkyti: pagrindiniai įsipareigojimai ir dažniausiai užduodami klausimai

Nemuno deltos ir Pamario ūkininkams

Priemonės „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“
veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“
(EBB)

Leidinyi parengtas įgyvendinant projektą „Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje“ (LIFE MagniDucatusAcrola) nr. LIFE15 NAT/LT/001024. Jį finansuoja Europos Sąjungos LIFE programa, Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija ir projekto partneriai. Čia pateikiamas turinys nebūtinai atspindi Europos Komisijos nuomonę.

Nuo 2023 metų keitėsi meldinės nendrinukės apsaugą užtikrinančių priemonių tvarka ir taisyklės, nes įsigaliojo Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginis planas. Iki tol buvusias dvi būtent šiai rūšiai skirtas priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ veiklas „Nykstančio paukščio meldinės nendrinukės buveinių išsaugojimas natūraliose ir pusiau natūraliose pievose“ ir „Nykstančio paukščio meldinės nendrinukės buveinių išsaugojimas šlapynėse“ pakeitė priemonės „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“ veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“. Naujoji veikla apima daugiau rūšių ir buveinių, todėl prieš deklaruojant svarbu išsiaiškinti, kokios sąlygos taikytinos saugant būtent meldines nendrinukes. Šiame leidinyje trumpai tai ir aptarsime.

Svarbu pastebėti, kad esminiai priemonės aspektai nesikeitė: einamaisiais metais ekspertai ieško meldinių nendrinukių, nustato teritorijas, kur jos peri, žemėlapyje išbraižo šiuos plotus, perduoda informaciją atsakingoms institucijoms ir tuose plotuose ūkininkai šienauja vėliau.

Koks yra naujos priemonės tikslas?

Siekama užtikrinti gamtiniu požiūriu ypatingai vertingų pievų ir šlapynių apsaugą. Tai pasiekti galima tik su ūkininkų pagalba, vykdant ekstensyvų šių buveinių naudojimą.

Koks yra paramos dydis?

Paramos dydis, kaip ir anksčiau, priklauso nuo to, ar ūkininkaujama pievoje, ar šlapynėje:

EB svarbos natūralių pievų tvarkymas – 297 Eur/ha kasmet,

EB svarbos šlapynių tvarkymas – 330 Eur/ha kasmet.

Deklaruotinių plotų priskyrimą pievoms ar šlapynėms galima matyti Žemės ūkio duomenų centro žemėlapyje „EB svarbos buveinės“: <https://zuikvc.maps.arcgis.com>

Su kokiomis kitomis išmokomis yra suderinama veikla „EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas“?

Suderinama su:

- Tiesioginėmis išmokomis;
- Su sertifikavimu pagal ekologinio žemės ūkio gamybą;
- Su Strateginio plano kaimo plėtros intervencine priemone „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis kliūtėmis“.

Kur ši priemonė gali būti taikoma?

Deklaruoti šią priemonę galima tik aiškiai apibrėžtuose plotuose, kur meldinė nendrinukė peri. Šių plotų sluoksnis yra sudarytas pagal faktinius ir istorinius duomenis ir yra patalpintas Žemės ūkio duomenų centro žemėlapyje „EB svarbos buveinės“: <https://zuikvc.maps.arcgis.com>.

Šių apibrėžtų plotų sluoksnį taip pat galima rasti PPIS bei seniūnijoje.

Tinkamas paramai plotas – ne mažesnis kaip 1 ha. Įsipareigojimų laikotarpis deklaruojamiems plotams – 2 metai.

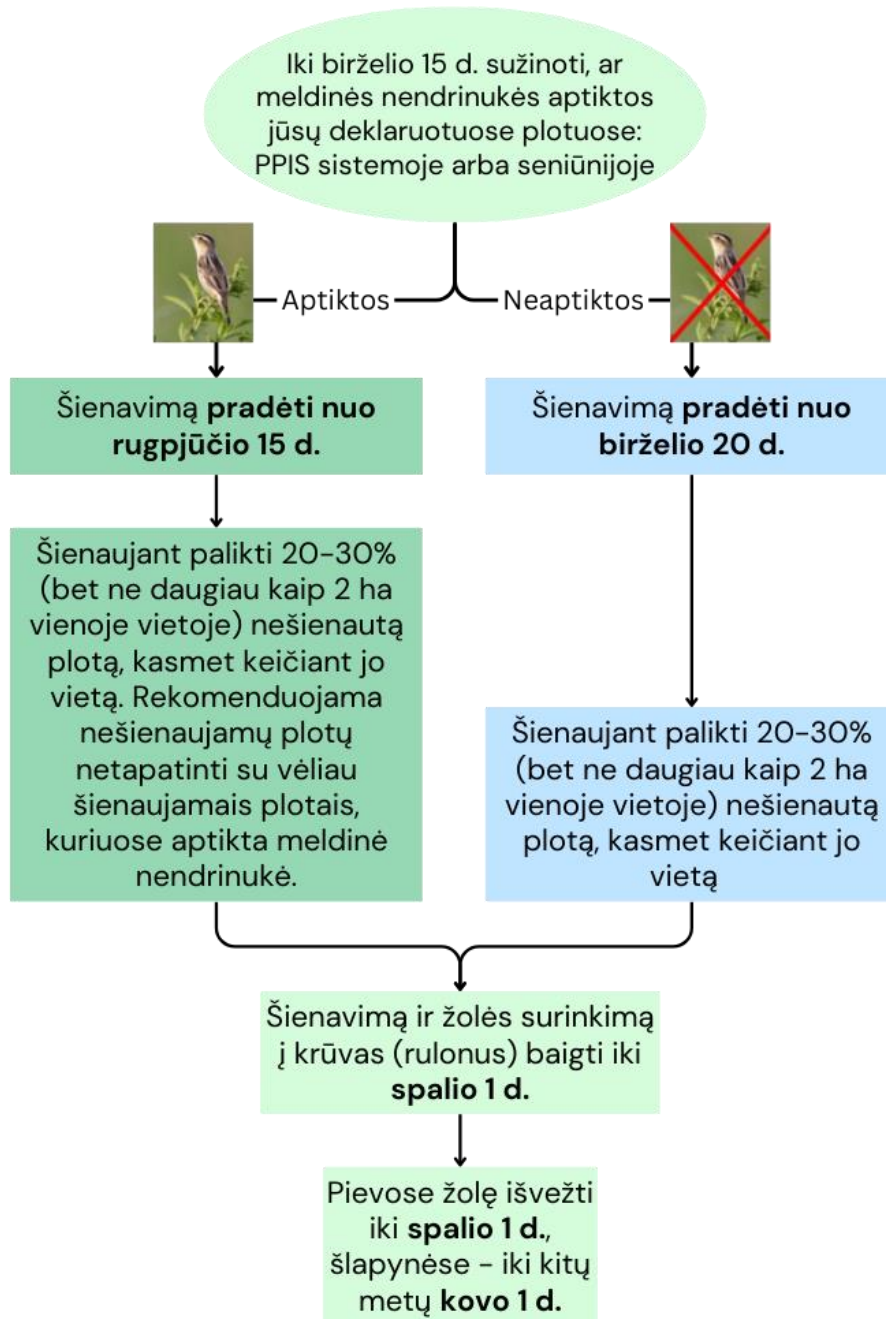
Kokie yra pagrindiniai įsipareigojimai?*

- Meldinių nendrinukių kiekvienais metais ieško kvalifikuoti ekspertai. Šie aptikimo plotai išskiriami PPIS iki birželio 15 d.
 - Kai einamaisiais metais meldinės nendrinukės nėra aptinkamos - šienavimą pradėti nuo **birželio 20 d.**, sudarant sąlygas ūkininkams pasigaminti pašarus ir pagerinti meldinės nendrinukės buveinės augalijos sudėtį.
 - Kai einamaisiais metais meldinės nendrinukės yra aptinkamos – šienavimą pradėti nuo **rugpjūčio 15 d.** Ši tvarka iš esmės nesikeitė. Ar jūsų plote taikomas vėlyvas šienavimas galite sužinoti PPIS ir seniūnijoje po birželio 15 d.
- Šienavimą ir žolės surinkimą į krūvas (rulonų) baigti iki **spalio 1 d.** Pievose žolę išvežti iki **spalio 1 d.**, šlapynėse – iki kitų metų **kovo 1 d.**
- Žolės smulkinimas ir paskleidimas draudžiamas.
- **Meldinių nendrinukių teritorijose ganymas draudžiamas.** Meldinės nendrinukės buveinėse įvestas ribojimas ganyti, nes susiformuoja salelės su trumpažole augaline danga, reikšmingai sumažėja bendras augalijos aukštis ir augalų rūšių įvairovė. O ilgalaikis ganymas šlapynėse gali lemti, kad susiformuos visiškai kito tipo buveinės, kurios nėra tinkamos meldinės nendrinukės sėkmingam perėjimui. Taip pat gyvuliai gali ištrypti meldinių nendrinukių lizdus.
- Kiekviename lauke kasmet palikti 20-30% nešienauto ploto, bet ne daugiau nei 2 ha vienoje vietoje.
- Kasmet keisti nešienaujamo ploto vietą.
- Pievų nearti, įskaitant ir bearimines technologijas, ir nepersėti.
- Neįrengti sausinimo, drėkinimo sistemų.
- Nenaudoti augalų apsaugos produktų, netręšti mineralinėmis, organinėmis trąšomis, neskleisti nuotekų dumblo, nekalkinti.

*Visus įsipareigojimus galima peržiūrėti čia: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/00a889e0b0e811ed8df094f359a60216/asr>

Schema 1.
Supaprastinta
šienavimo
schema
Nemuno deltos
ir Pamario
ūkininkams.

Kur dėti vėlai nušienautą žolę?

Ją galima atiduoti į žolės perdirbimo cechą Drevernoje. Žolės pridavimo sąlygos:

- Šienas turi būti iš pievų, šlapynių, kuriose vykdomos agrarinės aplinkosaugos priemonės.
- Šienas turi būti ne drėgnesnis nei 14%.
- Šienas turi būti pristatytas adresu Kuršių g. 7, Dreverna.

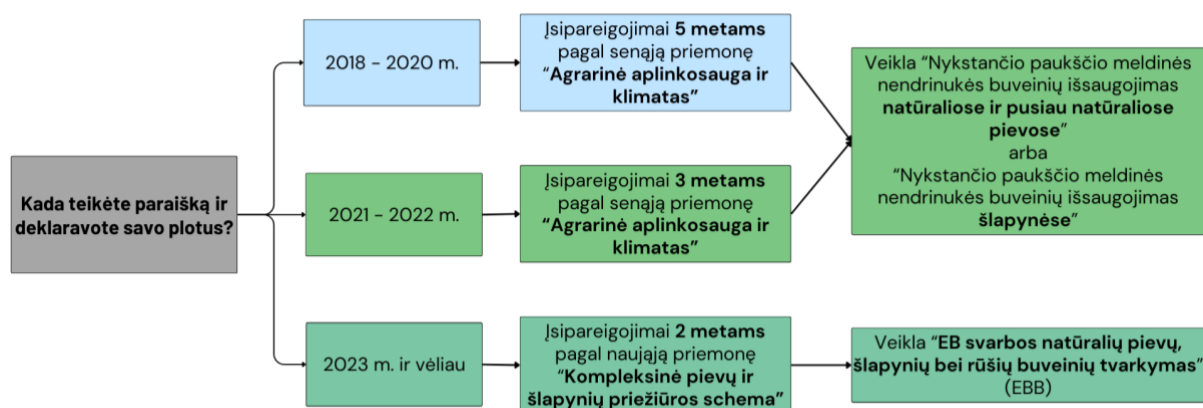
Dėl kitų sąlygų galite pasitikrinti čia: <https://ninevoices.eu/lt/>

Kada keitėsi priemonės ir koks taikomas įsipareigojimų laikotarpis?

Dar gali būti, kad šiais metais ūkininkai turės deklaruoti savo plotus senajai meldinės nendrinukės priemonei. Tokiu atveju yra tęsiami senosios priemonės „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“ įsipareigojimai ir taikomos kitos taisyklės: <https://meldine.lt/ismokos-ukininkams/ismokos/>

Savo deklaravimo pradžios datą galite pasitikrinti prisijungę prie PPIS arba seniūnijoje.

Schema 2. Priemonių taikymas priklausomai nuo deklaravimo metų.

Kaip pasikeitė meldinės nendrinukės buveinėse taikomos priemonės įsipareigojimai?

- Meldinės nendrinukės buveinėse įvestas ribojimas ganyti, nes susiformuoja salelės su trumpažole augaline danga, reikšmingai sumažėja bendras augalijos aukštis ir augalų rūšių įvairovė. O ilgalaikis ganymas šlapynėse gali lemti, kad susiformuos visiškai kito tipo buveinės, kurios nėra tinkamos meldinės nendrinukės sėkmingam perėjimui. Taip pat gyvuliai gali ištrypti meldinių nendrinukių lizdus.
- Suprantant, kad tai apsunkina sąlygas ūkininkams, palengvinta ir supaprastinta šienavimo tvarka:
 - Jeigu deklaruotuose plotuose einamaisiais metais nėra randama meldinių nendrinukių, šienauti leidžiama anksčiau (nuo birželio 20 d.), sumažintas nešienaujamos pievos plotas (nuo 50% iki 20-30%, bet ne daugiau kaip 2 ha vienoje vietoje).
- Įvestas reikalavimas kasmet palikti 20-30 % nešienautą plotą.
- Siekiant padaryti priemonę patrauklesnę, sutrumpintas įsipareigojimų laikas nuo 5 iki 2 metų.

Kada galima deklaruoti savo plotus?

Deklaravimas (pagrindinis) vyks **balandžio 15 d. – birželio 21 d.**

Pavėluotai paraiškas bus galima teikti iki **liepos 1 d.** (už kiekvieną pavėluotą dieną taikoma 1% sankcija)

Leidinyi parengtas įgyvendinant projektą „Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje“ (LIFE MagniDucatusAcrola) nr. LIFE15 NAT/LT/001024. Jį finansuoja Europos Sąjungos LIFE programa, Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija ir projekto partneriai. Čia pateikiamas turinys nebūtinai atspindi Europos Komisijos nuomonę.

Turite klausimų?

Bendrai deklaruojami klausimais konsultuokitės su NMA specialistais:

<https://nma.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktine-informacija/asmenu-aptarnavimas/>

Arba su savo seniūnijos Žemės ūkio skyriaus specialistais.

Dėl maldinės nendrinukės buveinės taikomų priemonių galite konsultotis su:

Žymantu Morkvėnu (direktorius, *VšĮ Baltijos aplinkos forumas*):

Tel. +37061472597, el.paštas: zymantas.morkvenas@bef.lt

Petru Lengvinu (maldinės nendrinukės apsaugos projekto veiklų koordinatorius Nemuno deltoje, *VšĮ Baltijos aplinkos forumas*):

Tel. +37066220046, el.paštas: plengvinas@gmail.com

Daugiau apie maldinės nendrinukės apsaugą: meldine.lt

Leidinyi parengtas įgyvendinant projektą „Maldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje“ (LIFE MagniDucatusAcrola) nr. LIFE15 NAT/LT/001024. Jį finansuoja Europos Sąjungos LIFE programa, Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija ir projekto partneriai. Čia pateikiamas turinys nebūtinai atspindi Europos Komisijos nuomonę.